

Kommunstyrelsen
ProtokollsutdragDatum:
2024-05-08

§ 125

Svar på motion om en färdplan för ett klimatneutralt Uppsala 2030 från Ehsan Nasari (C)

KSN-2023-01653

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

1. **att** besvara motionen med föredragningen i ärendet.

Sammanfattning

Ehsan Nasari (C) föreslår i en motion väckt 22 maj 2023 att Uppsala kommun tar fram och implementerar en klimatfärdplan, med konkreta årliga delmål för hur vi ska nå målet om en klimatneutral kommun 2030 och med löpande uppföljning.

Beslutsunderlag

- Arbetsutskottets förslag 23 april 2024 § 106
- Miljö- och klimatberedningens förslag 22 mars 2024 § 5
- Tjänsteskrivelse daterad 20 februari 2024
- Bilaga, Motion om en färdplan för ett klimatneutralt Uppsala 2030 från Ehsan Nasari (C)

Yrkanden

Ehsan Nasari (C) yrkar bifall till arbetsutskottets förslag.

Beslutsgång

Ordföranden finner att kommunstyrelsen bifaller arbetsutskottets förslag att besvara motionen.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Särskilda yttranden

Ehsan Nasari (C) lämnar följande särskilda yttrande:

Att Uppsala ska bli klimatneutralt till 2030 är ett högt ställt mål som kräver seriösa åtaganden. Att Uppsala ska göra sin del i den gröna omställningen är en självklarhet, men det räcker inte med höga ambitioner utan det krävs konkreta och systematiska åtgärder, något som saknas i Uppsala kommun trots att vi inte når våra klimatmål. Därför lämnade vi en motion om att ta fram en klimatfärdplan för ett klimatneutralt Uppsala 2030. Efter att vår motion lämnades in har Uppsala kommun påbörjat ett arbete med att ta fram en koldioxidbudget för det syftet. Det är glädjande att den möter de krav på konkretion och systematik som bör ställas på en färdplan och att arbetet präglas av seriositet. Däremot kan vi bara beklaga att arbetet inte startades tidigare, det hade varit nödvändigt. 2030 kryper allt närmare och tiden börjar bli knapp.

Stefan Hanna (UP) lämnar följande särskilda yttrande:

Det är viktigt att ta miljö- och klimatfrågorna på stort allvar. Människan är invasiv sett ur övriga naturens perspektiv. Vi tär allt mer på ändliga naturtillgångar i vår jakt på bättre och bättre levnadsstandard. De senaste 50 åren har också antalet människor i världen som klassas som medelklassare med hög konsumtionsnivå ökat med över en miljard människor. Inte minst av respekt för kommande generationer människor måste vi ställa om och bedriva en mycket mindre rovdrift på vår natur. Med det sagt måste vi bidra till denna omställning på ett smart sätt som ger största möjliga effekt. Det krävs förändrade vanor och beteenden för att vi ska lyckas. Det är främst i USA, Kina och Indien som smartare exploateringsätt måste tillämpas. I Uppsala är därför det bästa vi kan göra för framtida generationer att stärka vår relevanta forskning samt sälja mer av miljö- och klimatsmarta produkter och tjänster i de största miljöbovarna på vår jord

Kommunstyrelsens arbetsutskott
Protokollsutdrag

Datum:
2024-04-23

§ 106

Svar på motion om en färdplan för ett klimatneutralt Uppsala 2030 från Ehsan Nasari (C)

KSN-2023-01653

Beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

att besvara motionen med föredragningen i ärendet.

Sammanfattning

Ehsan Nasari (C) föreslår i en motion väckt 22 maj 2023 att Uppsala kommun tar fram och implementerar en klimatfärdplan, med konkreta årliga delmål för hur vi ska nå målet om en klimatneutral kommun 2030 och med löpande uppföljning.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 20 februari 2024
- Bilaga, Motion om en färdplan för ett klimatneutralt Uppsala 2030 från Ehsan Nasari (C)

Beslutsgång

Ordföranden finner att kommunstyrelsens arbetsutskott bifaller föreliggande förslag.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Kommunledningskontoret
Tjänsteskrivelse till kommunstyrelsen

Datum:
2024-02-20

Diarienummer:
KSN-2023-01653

Handläggare:
Fredrika Andersson

Svar på motion om en färdplan för ett klimatneutralt Uppsala 2030 från Ehsan Nasari (C)

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

1. **att** besvara motionen med föredragningen i ärendet.

Ärendet

Ehsan Nasari (C) föreslår i en motion väckt 22 maj 2023 att Uppsala kommun tar fram och implementerar en klimatfärdplan, med konkreta årliga delmål för hur vi ska nå målet om en klimatneutral kommun 2030 och med löpande uppföljning.

Beredning

Ärendet har beretts av kommunledningskontoret.

Föredragning

Mellan 2019 och 2021 bedrevs projektet Klimatfärdplan Uppsala som finansierades av Energimyndigheten och det strategiska innovationsprogrammet Viable Cities. Projektet genomfördes i samverkan mellan Uppsala kommun och nätverket Uppsala klimatprotokoll, samt fler partners.

Projektet resulterade i kunskapsunderlag och förslag på åtgärder inom olika områden. Bland annat har modulen för Bygg- och anläggning utgjort ett av underlagen för framtagandet av de gränsvärden för klimatpåverkan som tillämpats i markanvisningstävling i Rosendal.

För att bli klimatneutrala till 2030 och klimatpositiva senast 2050 krävs kraftfulla insatser inom bland annat transporter, byggande, energi och livsmedel. I Mål och budget 2023 med plan för 2024–2025 tillkom följande skrivning i Uppdrag 15 Öka takten i klimatomställningen för att minska växthusgasutsläppen och nå målet om ett klimatneutralt Uppsala 2030 och klimatpositivt Uppsala senast 2050:

”En koldioxidbudget införs för att löpande följa upp takten i utsläppsminskningar och säkerställa att de åtgärder som genomförs är tillräckliga för att växthusgasutsläppen ska minska i den takt som krävs för att ligga i linje med Parisavtalets åtagande. Från 2021 ska minskningen i Uppsala vara 10–14 procent per år till 2030. Koldioxidbudgeten ska tas fram för de kommunala verksamheternas klimatpåverkan och för kommunen som geografiskt område.”

I Uppsala kommuns Miljö och klimatprogram fastslås Uppsalas koldioxidbudget. För att Uppsala ska ligga i linje med Parisavtalets åtagande om högst 1,5 graders global uppvärmning behöver utsläppen minska med 10–14 procent per år. Det resulterar i ett utsläppsutrymme för hela Uppsala som geografisk plats – även kallat en koldioxidbudget - på 8057 kiloton CO₂e för 2021–2100. Om utsläppen är för höga ett år måste utsläppsminskningen kompenseras genom att vara större följande år.

Eftersom Uppsala kommun redan har en koldioxidbudget i sitt Miljö- och klimatprogram arbetar kommunledningskontoret inom Uppdrag 15 med framtagandet av tillräckliga åtgärder och styrmekanismer i syfte att kommunens framtida utsläpp ska ligga i linje med kommunens koldioxidbudget. Det kan även kallas för färdplan. Under 2023 har upplägget planerats och förankrats med berörda aktörer. Framtagandet av åtgärder under 2024 kommer att ske utsläppsområde för utsläppsområde och involvera både kommunala verksamheter och externa aktörer, bland annat genom Uppsala klimatprotokoll.

Framtagna åtgärder ska även kostnadsberäknas och integreras i kommunens ordinarie styrning. För detta arbete har Uppsala även valts ut som pilotstad inom ramen för EU:s mission om klimatneutrala städer och det EU-finansierade projektet NetZeroCities. För att stärka upp arbetet med kostnadsanalys av åtgärder och integrering i ekonomistyrningen så har Uppsala kommun även beviljats medel till en förstudie av Energimyndigheten för att ta fram en klimatinvesteringsplan. Som en del i att stärka upp genomförandet pågår också ett arbete med att ta fram former för klimatkonsekvensanalys i beslutsunderlag i enlighet med uppdrag från fullmäktige i Mål och budget 2024–2026.

Genom Uppsala kommuns pågående arbete med aktivering av koldioxidbudget, som beskrivs ovan, tillgodoses det behov som motionen avser.

Ekonomiska konsekvenser

Inte aktuellt i ärendet.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 20 februari 2024
- Bilaga 1, Motion om en färdplan för ett klimatneutralt Uppsala 2030 från Ehsan Nasari (C)
- Bilaga 2, Protokollsutdrag från Miljö- och klimatberedningen sammanträde den 22 mars 2024

Kommunledningskontoret

Joachim Danielsson
Stadsdirektör

Ingela Hagström
Utvecklingsdirektör och
biträdande stadsdirektör

Motion om en färdplan för ett klimatneutralt Uppsala 2030

Uppsala kommun har höga ambitioner inom klimatarbetet. Det övergripande målet är att hela kommunen ska vara koldioxidneutral 2030 och klimatpositiv senast 2050.

För att nå dit finns bland annat ett miljö- och klimatprogram med olika etappmål och kommunen ska aktivera en koldioxidbudget för den egna verksamheten. Ambitionen är att löpande följa upp takten i utsläppsminskningar och säkerställa att de åtgärder som genomförs är tillräckliga. Gott så.

De senaste årens utveckling, med fortfarande allt för höga utsläpp, kommer däremot tvinga kommunen att minska utsläppen av växthusgaser med minst 10–14 procent per år om vi ska ha en chans att nå de mål vi har satt upp. Ett högt tempo kräver effektiva åtgärder och utmaningen gäller all verksamhet, offentlig såväl som privat.

När de kommer till att beskriva de faktiska åtgärder som steg för steg ska ta oss mot detta mål är det tyvärr sämre ställt. Vad som behövs är en färdplan för ett klimatneutralt Uppsala 2030. Ansatsen verkar inte vara helt ny. Det har till och med funnits ett projekt som vid namn just Klimatfärdplan Uppsala, det projektet var dock av kunskapsinsamlade karaktär, vilket är bra, men inte den färdplan som klimatarbetet behöver för att verkställas.

Redan 2020 konstaterade Klimatpolitiska rådet, i en översyn av den dåvarande regeringen, vikten av att: *”Konkretisera den klimatpolitiska handlingsplanen så att den blir en plan för handling med ansvarsfördelning, tidsättning och effektbedömning av varje insats och av helheten. Följ upp planen årligen i regeringens klimatredovisning”*. Vetenskapen påpekar återkommande vikten av mätbara insatser som går att följa upp och utvärdera. Vad vi behöver göra är alltså sätta upp specifika mål och genom vilka aktiviteter vi ska nå dem, år för år.

En koldioxidbudget är exempelvis ett utmärkt verktyg, men då måste den förses med konkreta budgetposter. Insatserna måste vara schemalagda, och man måste gjort en grundlig bedömning av deras effektivitet. De nämnda etappmålen visar åter igen på goda intentioner, men är långsiktiga och skulle behöva brytas ned på årsbasis för att kunna följa upp dem kontinuerligt.

Vad gäller Miljö- och klimatprogrammet sker uppföljning på följande vis:

”Kommunstyrelsen är ansvarig för programmet och har därmed det övergripande ansvaret för uppföljning och utvärdering av programmet. Alla nämnder och bolagsstyrelser ska årligen redovisa resultatet av sitt arbete med att uppfylla de uppställda målen till kommunstyrelsen. Kommunstyrelsen följer årligen upp programmet och handlingsplanen i ordinarie programuppföljning. Kommunstyrelsen kan sedan revidera handlingsplanen vid behov.”

Det är uppenbart att detta inte är nog. Att revidera en handlingsplan är inte mycket värt om vi inte vet hur den ska genomföras. En färdplan måste innehålla specifika åtgärder vars implementering bedöms ge det avsedda resultatet, att sänka utsläppen av växthusgaser tillräckligt för att nå målet om klimatneutralitet 2030.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår Centerpartiet kommunfullmäktige

att Uppsala kommun tar fram och implementerar en klimatfärdplan, med konkreta årliga delmål för hur vi ska nå målet om en klimatneutral kommun 2030 och med löpande uppföljning.

Ehsan Nasari (C)

23-05-22

§ 5

Svar på motion om en färdplan för ett klimatneutralt Uppsala 2030 från Ehsan Nasari (C)

KSN-2023-01653

Beslut

Miljö- och klimatberedningen föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

1. **att** besvara motionen med föredragningen i ärendet.

Sammanfattning

Ehsan Nasari (C) föreslår i en motion väckt 22 maj 2023 att Uppsala kommun tar fram och implementerar en klimatfärdplan, med konkreta årliga delmål för hur vi ska nå målet om en klimatneutral kommun 2030 och med löpande uppföljning.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 20 februari 2024
- Bilaga, Motion om en färdplan för ett klimatneutralt Uppsala 2030 från Ehsan Nasari (C)

Beslutsgång

Ordföranden finner att beredningen beslutar enligt liggande förslag.